

Nota bodembeheer gebiedsspecifiek beleid

Natuurontwikkeling door verondieping Plas Bingerden (zuidelijk deel)

Definitief

Z.E.M. Havikerwaard BV

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 4 september 2012

Verantwoording

Titel : Nota bodembeheer
gebiedsspecifiek beleid

Subtitel : Natuurontwikkeling door verondieping Plas Bingerden (zuidelijk deel)

Projectnummer : 315490

Referentienummer : GM-0055363

Revisie : D1

Datum : 4 september 2012

Auteur(s) : ir. J.G.A. Reijerink

E-mail adres : jos.reijerink@grontmij.nl

Gecontroleerd door : drs. E.J. Kuik

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. E.J. Kuik

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding gebiedsspecifiek beleid voor de plas Bingerden	4
1.2	Circulaire herinrichting diepe plassen	4
1.3	Grondslag en reikwijdte Nota bodembeheer	5
1.4	Procedure	5
1.5	Nota bodembeheer plas Bingerden	6
2	Systeembeschrijving plas Bingerden	7
2.1	Huidige functies en doelen van de plas	7
2.2	Lokale situatie	7
2.2.1	Chemische waterkwaliteit	7
2.2.2	Ecologische kwaliteit	7
2.2.3	Waterbodemkwaliteit	7
2.2.4	Toets beïnvloeding kwetsbare objecten	8
2.2.4.1	Kwetsbare objecten in de nabijheid	8
2.2.4.2	Geohydrologische beoordeling	9
2.2.4.3	Conclusie	9
3	Onderbouwing lokale maximale waarden	10
3.1	Bepaling lokale maximale waarden (LMW) ter bescherming van het oppervlaktewater	10
3.2	Bepaling lokale maximale waarden ter bescherming van het grondwater	11
4	Conclusie	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding gebiedsspecifiek beleid voor de plas Bingerden

Zandwinplas Bingerden bevindt zich in de Havikerwaard, een uiterwaard langs de IJssel ter hoogte van De Steeg. Z.E.M. Havikerwaard is voornemens om de zuidelijke oever te herinrichten door verondieping, waarbij herbruikbare grond (maximaal klasse Industrie) en waterbodems (maximaal klasse B) worden gebruikt. Er wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd waarmee de natuurwaarden van de plas worden bevorderd.

De verondieping van plas Bingerden is onderdeel van het project Havikerwaard Zuid. Een belangrijk onderdeel van dit project is de realisatie van een nevengeul langs de IJssel. Door zandwinning in combinatie met herinrichting wordt de ruimtelijke kwaliteit in het gebied verbeterd. Voor het realiseren van de moeraszones en zandplaten in de geul zal te zijner tijd ook herbruikbare grond en baggerspecie worden toegepast.

Met de inwerkingtreding van de Circulaire herinrichting van diepe plassen zijn de aanvoermogelijkheden van grond en van klasse B waterbodems in diepe plassen per 24 december 2010 beperkt. Dit heeft voor de plas Bingerden tot gevolg dat in het generieke kader alleen klasse B waterbodems van Rijkswateren van het stroomgebied van de Rijntakken (Rijn en IJssel) en grond tot maximaal klasse Wonen mag worden toegepast. Hierdoor kan het risico ontstaan dat de voor herinrichting van plas Bingerden benodigde hoeveelheid specie (700.000 m³) niet tijdig beschikbaar is. Daarom is het wenselijk bij plas Bingerden verruiming te bieden voor de mogelijkheden van het toepassen van herbruikbare grond en waterbodems. Conform de regels van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) dient dit geregeld te worden via gebiedsspecifiek beleid met een Nota bodembeheer waarin lokale maximale waarden worden vastgelegd die als toetsingskader dienen. Met voorliggende Nota bodembeheer wordt het gebiedsspecifieke beleid voor plas Bingerden onderbouwd en vastgelegd.

Leeswijzer

In dit hoofdstuk worden de achtergronden van de Nota bodembeheer voor plas Bingerden nader toegelicht. In paragraaf 1.2 wordt ingegaan op de Circulaire herinrichting van diepe plassen. In paragraaf 1.3 worden de specifieke omstandigheden toegelicht die het wenselijk en mogelijk maken een verruiming te bieden voor het toepassen van grond en waterbodems in plas Bingerden. Ten slotte worden in de paragrafen 1.4 en 1.5 de grondslag en reikwijdte van de Nota bodembeheer beschreven en de procedure toegelicht die dient te worden gevolgd om de Nota bodembeheer vast te stellen.

In hoofdstuk 2 wordt de lokale situatie van plas Bingerden beschreven. De lokale maximale waarden voor plas Bingerden worden in hoofdstuk 3, conform de drie stappen die in de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen¹ zijn voorgeschreven, vastgelegd.

1.2 Circulaire herinrichting diepe plassen

In het najaar van 2010 zijn de Circulaire herinrichting diepe plassen en bijbehorende Handreiking (hierna: Circulaire en Handreiking) vastgesteld. Deze Circulaire en Handreiking richten zich tot het bevoegd gezag Bbk (de waterkwaliteitsbeheerder) en geven invulling aan de zorgplicht van artikel 7 en uitwerking van artikel 35 van het Bbk. Daartoe bevatten deze Circulaire en Handreiking een methode waarmee het bevoegde gezag binnen de geldende regels ervoor kan zorgen dat bij voorgenomen toepassingen van herbruikbare grond en waterbodems in diepe plassen, de milieuhygiënische gevolgen voor bodem, grondwater- en oppervlaktewaterlichaam voldoende inzichtelijk zijn en aan de wettelijke eisen beantwoorden.

¹ Werkgroep Implementatie Besluit bodemkwaliteit, december 2010.

Er is dan sprake van duurzaam bodembeheer. Deze methode kan het bevoegde gezag hantieren in de periode totdat het Bbk en de Regeling bodemkwaliteit zijn aangepast.

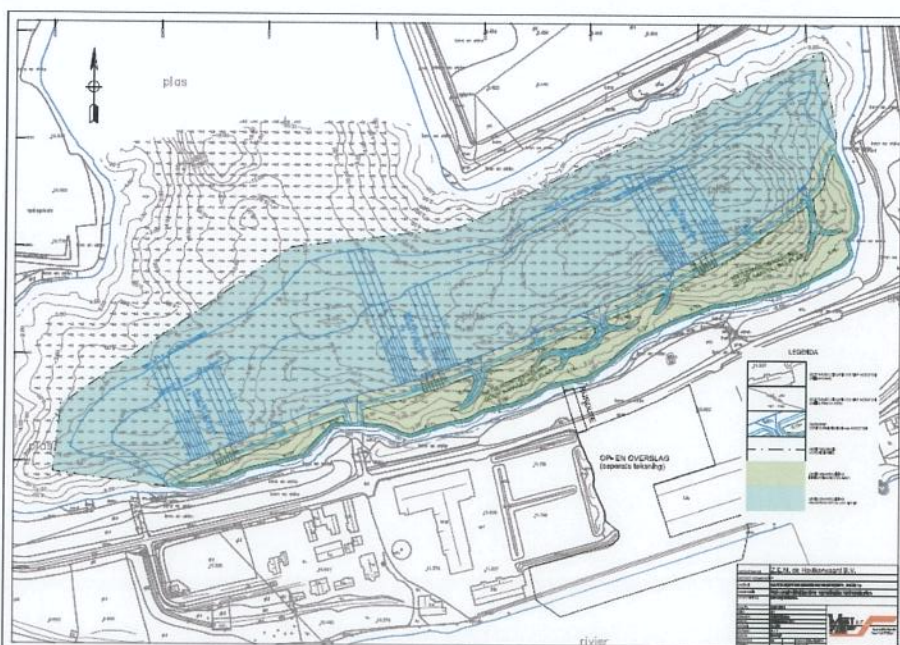
Aanvullend milieuhygiënisch toetsingskader (zorgplicht)

In het kader van de zorgplicht bevat de Handreiking gegevens met betrekking tot relevante factoren. Een en ander in de vorm van een aanvullend milieuhygiënisch toetsingskader, dat van belang is voor toepassingen van meer dan 5.000 m³ grond of waterbodems afkomstig van buiten de diepe plas. Daarbij maakt de Handreiking onderscheid tussen vrijliggende en niet-vrijliggende diepe plassen. Plas Bingerden is een niet-vrijliggende plas. De Handreiking introduceert een aanvullend generiek toetsingskader en een aanvullend locatiespecifiek toetsingskader. Met het aanvullend locatiespecifieke toetsingskader, dat wordt vastgelegd in gebiedsspecifiek beleid in de vorm van een Nota bodembeheer, kan het bevoegd gezag de milieuhygiënische eisen aan nutriënten, contaminanten en bodemvreemd materiaal afstemmen op de lokale situatie. Gebiedsspecifiek beleid biedt onder andere de mogelijkheid de toepassingseisen van de aan te voeren grond en waterbodems te verruimen, mits milieuhygiënisch verantwoord. Het opstellen van een Nota bodembeheer is verplicht om zo de belanghebbenden de mogelijkheid te bieden tot het inbrengen van zienswijzen op de voorgestelde lokale maximale waarden, in tegenstelling tot het aanvullend generieke toetsingskader.

1.3 Grondslag en reikwijdte Nota bodembeheer

Ingevolge artikel 45 van het Bbk kan de Minister van Infrastructuur en Milieu met betrekking tot de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk lokale maximale waarden vaststellen voor een door haar aangewezen bodembeheergebied.

Deze lokale maximale waarden worden vastgesteld in een besluit, in de praktijk ook wel 'Nota bodembeheer' genoemd. Bij het vaststellen van deze nota dient het bevoegd gezag uit te gaan van hetgeen bepaald is in de Circulaire herinrichting van diepe plassen en bijbehorende Handreiking. In de Handreiking is de omvang van het bodembeheergebied nader uitgewerkt. Het bodembeheergebied is gelijk aan de omvang van de diepe plas, in het onderhavige geval plas Bingerden. In onderstaande figuur 1 is de begrenzing van het bodembeheergebied weergegeven.

Figuur 1 Begrenzing bodembeheergebied plas Bingerden

1.4 Procedure

Ingevolge artikel 49 van het Bbk wordt bij de voorbereiding van het besluit tot vaststelling van een Nota bodembeheer toepassing gegeven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dat betekent dat voorafgaande aan de definitieve besluitvorming eerst, gedurende zes weken, een ontwerp ter inzage wordt gelegd. Gedurende de periode van ter inzage legging kunnen belanghebbenden hun zienswijze naar voren brengen.

Na het verstrijken van de termijn zal een definitief besluit worden genomen waartegen beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

1.5 Nota bodembeheer plas Bingerden

Zoals in paragraaf 1.2 aangegeven, kan de waterbeheerder ervoor kiezen om voor een diepe plas (c.q. plas Bingerden) gebiedsspecifiek beleid te maken. Op basis van een locatiespecifieke beoordeling kan hiermee een toetsingskader worden opgesteld dat meer recht doet aan de lokale omstandigheden. Vergeleken met de mogelijkheden binnen het generieke toetsingskader biedt dat een verantwoorde verruiming van de mogelijkheden om grond of waterbodems toe te passen in plas Bingerden. Op die wijze kan het bevoegd gezag besluiten om de toepassing van grond die voldoet aan de maximale waarden kwaliteitsklasse industrie én de maximale waarden kwaliteitsklasse B, en niet-gebiedseigen² waterbodems die voldoen aan de maximale waarden kwaliteitsklasse B, toe te staan in plas Bingerden. Er is dan sprake van een verruiming van de mogelijkheden die het generieke toetsingskader biedt sinds de inwerkingtreding van de Circulaire op 24 december 2010.

Specifieke omstandigheden bij plas Bingerden die het noodzakelijk en wenselijk maken om met gebiedsspecifiek beleid verruiming te bieden voor het toepassen van herbruikbare grond en waterbodems zijn:

- de marktsituatie met betrekking tot grond en waterbodems laat zien dat er een groot aanbod is van klasse B waterbodems en klasse Industrie grond, waarvoor nu in de directe omgeving geen toepassingsmogelijkheden zijn. Door toepassing van deze grond/waterbodems in plas Bingerden mogelijk te maken wordt voorkomen dat het materiaal over grote afstanden en tegen hoge kosten naar elders moet worden afgevoerd.
- door het verruimen van de toepassingsmogelijkheden in de vorm van lokale maximale waarden kan de herinrichting van plas Bingerden binnen kortere tijd gerealiseerd worden. Bovendien wordt met de verruiming van de toepassingsmogelijkheden minder risico gelopen dat realisatie binnen de maximale termijn van 10 jaar, die is gesteld in de Handreiking, niet haalbaar is;
- In de huidige situatie zal de ecologie van plas Bingerden op de KRW M20 maatlat geen voldoende scores. Dit heeft te maken met de inrichting van de plas. De waterkwaliteit is wel voldoende. Na maatregelen zullen zowel oever als onder water levensgemeenschap sterk verbeteren. Naar verwachting kunnen dan de doelstellingen van de M20 maatlat worden behaald.
- milieuhygiënisch is er geen enkel bezwaar om verruiming van de toepassingsmogelijkheden voor herbruikbare grond en waterbodems te bieden (zie hoofdstuk 3);
- de provincie Gelderland, afdeling Ontgrondingen wil op deze wijze de herinrichting van lege zandwinplassen een nieuwe impuls geven en staat hier positief tegenover.

Met gebiedsspecifiek beleid voor plas Bingerden wordt bewerkstelligd dat knelpunten in zowel de afzet als toepassing van grond en waterbodems in de regio worden opgelost.

De herinrichting van plas Bingerden leidt ertoe dat het door Rijkswaterstaat vastgestelde maatregelenpakket³ voor de IJssel ter realisatie van de KRW-doelstellingen wordt ondersteund. Door middel van de aanleg van een natuurvriendelijke oever in de plas, wordt de ontwikkeling van macrofauna bevorderd en worden rust- en paaigebieden voor vissen gecreëerd.

² gebiedseigen waterbodems: waterbodems die afkomstig zijn uit hetzelfde stroomgebied als waarin de diepe plas gelegen is. In voorliggend geval heeft het stroomgebied betrekking op de Rijn (= o.a. Rijn en IJssel).

³ zie Bijlage Programma Rijkswateren 2010-2015. Uitwerking Waterbeheer 21e eeuw, Kaderrichtlijn Water en Natura 2000. Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2010-2015, december 2009.

2 **Systeembeschrijving plas Bingerden**

2.1 **Huidige functies en doelen van de plas**

De plas heeft geen specifieke gebruiksfuncties. Ook zijn er vanuit de (rijks)overheid geen gewenste ontwikkelingen voor de plas vastgelegd. Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, maakt de verondieping van plas Bingerden deel uit van het herinrichtingsplan van Havikerwaard Zuid.

2.2 **Lokale situatie**

2.2.1 *Chemische waterkwaliteit*

Omdat de plas circa 15-25 meter diep is, zal de plas tijdens de zomer thermisch gestratificeerd zijn. Het water is arm aan fosfaat, zowel aan het oppervlak als diep. Ook het stikstofgehalte is relatief laag. Deze waarden zijn karakteristiek voor onbelaste diepe plassen. Zware metalen of organische verbindingen zijn niet in gehalten boven de detectielimiet aangetroffen. Er is dus geen sprake van nalevering van microverontreinigingen vanuit de bodem.

2.2.2 *Ecologische kwaliteit*

Ecologische waterkwaliteit

Van de ecologische waterkwaliteit zijn nog geen gegevens bekend. Binnenkort (half april) wordt de plas door een aquatisch ecooloog onderzocht.

De zandwinplas ligt in Natura 2000 gebied (gebied 38 - Uiterwaarden IJssel). In de zandwinplas zelf komen hoogstwaarschijnlijk geen soorten uit het Natura 2000 doelstellingen voor. De plassen zijn ook niet aangemerkt als HEN⁴ of SED⁵ water.

Ecologische kwaliteit oevers

De waterplas bestaat uit open water met zeer steile taluds en is grotendeels vrij van waterplanten. De zuidelijke oever is voor het grootste deel zandig en spaarzaam begroeid, met algemene pionier plantensoorten. Hoger op de oever groeien bomen (wilg en populier) en struweel. Voor strikt beschermde plantensoorten, die kenmerkend zijn voor het rivierengebied, ontbreken geschikte groeiplaatsen.

De spaarzame aanwezigheid van oever- en watervegetatie sluit het voorkomen van kleine modderkruiper, bittervoorn en biermpje uit. Geen van de strikt beschermde amfibiesoorten is in het plangebied aangetroffen en ze worden hier ook niet verwacht. Het plangebied heeft geen functionele betekenis voor reptielen, zoals de ringslang.

Voor nadere detailinformatie over de ecologische kwaliteit wordt verwezen naar het rapport "Effecten van het deels verondiepen van de zandwinplas in de Havikerwaard op beschermde soorten en gebieden" (Bureau Waardenburg bv, 12 december 2011, rapp.nr. 11-102).

2.2.3 *Waterbodembodemkwaliteit*

De waterbodem bestaat uit een sliblaag met een dikte variërend tussen 0,1 m en 0,6 m met daaronder zeer grof zand met plaatselijk grindlagen. De sliblaag wordt ingedeeld in klasse A op basis van metalen en PCB's. De kwaliteit van de sliblaag komt overeen met het herverontreinigingsniveau van de Rijntakken (klasse A). Dit is ook te verwachten omdat het een relatief jonge zandwinplas betreft.

⁴ HEN; water van het hoogst ecologisch niveau

⁵ SED; water met specifiek ecologische doelstelling

2.2.4 Toets beïnvloeding kwetsbare objecten

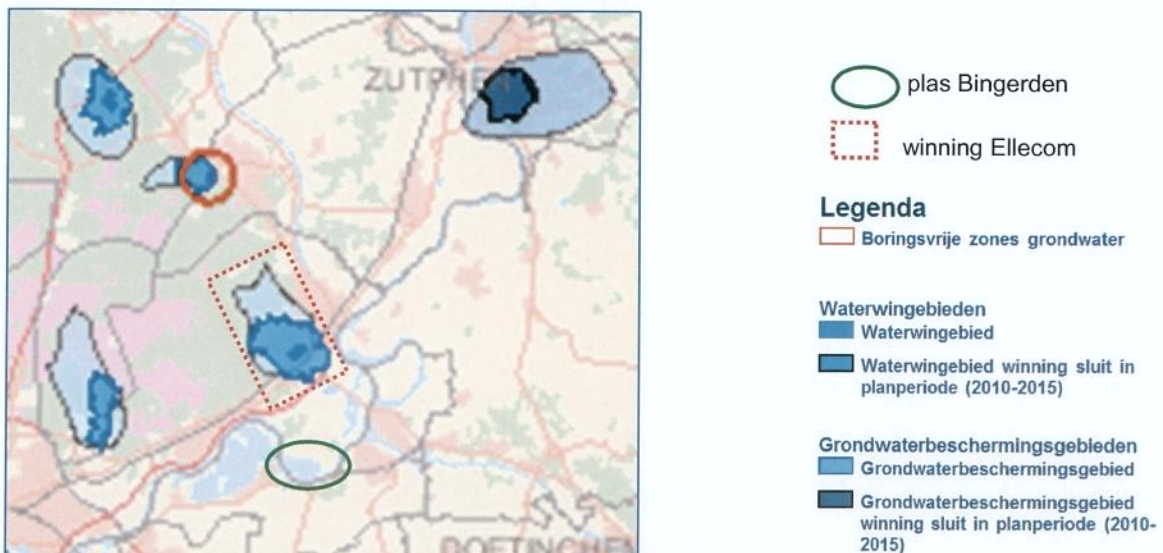
2.2.4.1 Kwetsbare objecten in de nabijheid

Conform de Handreiking is in één of meerdere van de volgende situaties sprake van de aanwezigheid van kwetsbare objecten en potentiële beïnvloeding:

- De plas is gelegen binnen een via Provinciale Milieuverordening (PMV) vastgesteld grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied.
- De plas is gelegen binnen een straal van 5 kilometer bovenstrooms van een winpunt van grondwater ten behoeve van publieke drinkwaterwinning.
- Er blijkt in afstemming met de provincie sprake van noodzakelijke bescherming van één of meerdere gemelde private onttrekkingen, binnen een straal van 1 kilometer benedenstrooms van de diepe plas.
- Er is sprake van *binnendijks* gelegen *grondwaterafhankelijke* natuurgebieden, die op basis van artikel 10 en 10a van de Natuurbeschermingswet 1998 ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen of onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur als bedoeld in het Natuurbeleidsplan, binnen een straal van 1 kilometer van de diepe plas.

ad a en b

Uit de kaarten behorende bij de provinciale milieuverordening Gelderland blijkt dat waterwinning Ellecom de dichtstbijzijnde drinkwaterwinning is bij plas Bingerden. Uit figuur 2.1 blijkt dat plas Bingerden niet binnen het grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied van deze winning ligt. De plas ligt circa 5 kilometer *benedenstrooms* van deze winning (het grondwater stroomt richting de IJssel).

Figuur 2.1 Ligging drinkwaterwinning Ellecom

ad c

Uit informatie van het Waterschap Rijn en IJssel blijkt dat er geen gemelde private onttrekkingen binnen een straal van 1 kilometer benedenstrooms van plas Bingerden voorkomen.

ad d

Uit raadpleging van het waterplan⁶ van de provincie Gelderland blijkt dat binnen een straal van 1 km aan de zuidzijde van plas Bingerden, aan de overkant van de IJssel, waterafhankelijke landnatuur voorkomt. (zie figuur 2.2). Het betreft binnendijkse EHS-gebieden, met uitzondering van het aangeduide stukje dat géén EHS is. Natura 2000-gebieden komen binnen een straal van 1 km binnendijks niet voor. De EHS-gebieden liggen aan de overkant van de IJssel en uit het geohydrologisch onderzoek blijkt dat het infiltratiegebieden betreft (neerwaartse grondwaterbeweging). Dit betekent dat er vanuit plas Bingerden geen grondwater richting naar deze natuurgebieden stroomt. Verondieping van de plas leidt dan ook niet tot beïnvloeding van deze gebieden. Aan de noordzijde van de plas komen binnen een straal van 1 km geen binnendijkse gebieden voor.

⁶ Functiekaart waterplan Gelderland 2010-2015

Figuur 2.2 Binnendijkse grondwaterafhankelijke natuur binnen een straal van 1 km van plas Bingerden

Geconcludeerd wordt dat bij plas Bingerden geen sprake is van potentiële beïnvloeding van kwetsbare objecten.

2.2.4.2 Geohydrologische beoordeling

De aanleg van een natuurvriendelijke oever door verondieping aan de zuidzijde van plas Bingerden is geohydrologisch beoordeeld, waarbij gebruik is gemaakt van de beoordelingssystematiek uit de *Handreiking geohydrologische beoordeling bij herinrichting van diepe plassen*. Uit deze beoordeling blijkt dat het aanleggen van een natuurvriendelijke oever vanuit geohydrologisch oogpunt als veilig kan worden beschouwd. Dit betekent dat er geen risico's zijn van verspreiding van verontreinigingen vanuit het toegepaste verondiepingsmateriaal naar het grondwater.

Voor detailinformatie wordt verwezen naar het rapport "*Geohydrologisch onderzoek - Natuurontwikkeling door verondieping plas Bingerden (zuidelijk deel)*" (Grontmij, 27 augustus 2012, referentienummer GM-0055435).

2.2.4.3 Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat er geen kwetsbare objecten in de nabijheid van plas Bingerden aanwezig zijn. Bovendien is vanuit de geohydrologie sprake van een veilige situatie. Eventueel uitlogende stoffen worden niet verder verspreid naar het grondwater in de omgeving.

3 Onderbouwing lokale maximale waarden

In dit hoofdstuk wordt een onderbouwing gegeven voor gebiedsspecifiek beleid voor de plas Bingerden. Conform de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen dient voor het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid een drietal stappen te worden doorlopen:

1. toets beïnvloeding kwetsbare objecten;
2. bepaling lokale maximale waarden ter bescherming van het oppervlaktewater;
3. bepaling lokale maximale waarden ter bescherming van het grondwater;

Stap 1 is in het vorige hoofdstuk toegelicht (paragraaf 2.2.4). In dit hoofdstuk komen de stappen 2 en 3 aan de orde.

3.1 Bepaling lokale maximale waarden (LMW) ter bescherming van het oppervlaktewater

In deze stap wordt onderscheid gemaakt in:

- a. LMW oppervlaktewater: dit betreft de waterkwaliteitsdoelstelling van het oppervlaktewater. Het vaststellen in een nota bodembeheer is alleen noodzakelijk indien deze doelen niet al in het water(beheer)plan, inrichtingsplan of beleidsregels zijn gesteld;
- b. LMW leeflaag: gericht op de doelstelling dat de oppervlaktewaterkwaliteit niet negatief mag worden beïnvloed en dat de ecologische doelen kunnen worden gehaald. Dit stelt eisen aan de kwaliteit van de leeflaag.

LMW oppervlaktewater

Voor de waterkwaliteit van de plas zijn momenteel geen doelen vastgesteld. In het kader van de herinrichting van de plas worden de KRW-normen als LMW gehanteerd. Dit betreft de normen voor het watertype R7 (Langzaam stromende rivier /nevengemaal op zand/klei) van de Kaderrichtlijn Water (zie tabel 3.1). Omdat plas Bingerden zich in de uiterwaard bevindt, is R7 de officiële KRW-maatlat. De huidige kwaliteit van het oppervlaktewater voldoet aan de normen van R7/M20. Verwacht wordt dat het toepassen van (maximaal) klasse Industrie grond en klasse B waterbodems geen negatieve invloed heeft op de waterkwaliteit. Middels monitoring zal worden getoetst of de kwaliteit van het oppervlaktewater aan deze normen blijft voldoen.

Tabel 3.1 LMW oppervlaktewaterkwaliteit Bingerden

Parameter	Norm (R7)
fosfaat-totaal ²⁾	< 0,14 mg P/l
stikstof-totaal ²⁾	< 2,5 mg N/l
chloride ²⁾	<150 mg/l
chlorofyl-A ²⁾	<100 µg/l ¹⁾
zuurstof (%)	70-120
doorzicht ²⁾	>0,6 m ²⁾
pH ²⁾	6,0 – 8,5

¹⁾ MTR-waarde (geen KRW-waarde beschikbaar)

²⁾ geen referentiewaarde voor R7 vastgesteld, er wordt indicatief getoetst aan de referentiewaarde van M20

³⁾ zomerhalfjaargemiddelde

Met betrekking tot de acceptatiegrenzen voor nutriënten zijn geen normen van toepassing omdat de zandwinplas een niet-vrijliggende plas⁷ in Rijkswateren betreft. Om risico's van eutrofiering van het oppervlaktewater te voorkomen gelden voor binnendijkse partijen bouwvoorgrond die verdacht zijn van hoge fosfaatgehalten de volgende acceptatiecriteria:

- toepassing als vulmateriaal: P-norm: 0,5 g/kg, P/Fe-ratio: 0,055;
- toepassing als afdeklaag: P-norm: 0,3 g/kg, P/Fe-ratio: 0,055.

LMW leeflaag

Voor de leeflaag worden LMW bepaald die gelijk zijn aan kwaliteitsklasse A. Hiermee wordt eveneens aangesloten op de eisen voor de leeflaag die volgen uit het generieke kader van het Bbk: de kwaliteit van de afdeklaag sluit aan op de omgevingskwaliteit. Het aanbrengen van een schonere leeflaag is niet zinvol, omdat bij hoogwater van de IJssel (minimaal) klasse A slib wordt afgezet. Om de gewenste natuurontwikkeling zo optimaal mogelijk te maken wordt getracht relatief zandig materiaal te gebruiken dat arm is aan organische stof en nutriënten. Hiervoor wordt zand gebruikt uit diepere bodemlagen. Met het toepassen van schraal zand wordt de ontwikkeling van de gewenste vegetatie bevorderd.

3.2 Bepaling lokale maximale waarden ter bescherming van het grondwater

Uit paragraaf 2.2.4 blijkt dat in de nabijheid van plas Bingerden er geen kwetsbare objecten aanwezig zijn die beïnvloed kunnen worden en dat vanuit de geohydrologie bezien sprake is van een veilige situatie voor verondieping. Dit betekent dat conform de Circulaire en Handreiking verruiming van de normen van het generieke toetsingskader verantwoord mogelijk is. Voor plas Bingerden wordt de samenstellingsnorm uit bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit als lokale maximale waarde vastgesteld:

- maximale waarde klasse B voor waterbodems;
- maximale waarde klasse Industrie en maximale waarde klasse B voor grond.

Bovengenoemde lokale maximale waarden gelden voor alle toe te passen grond en waterbodems, ongeacht herkomstgebied.

Voor grond (> klasse wonen) en niet gebiedseigen⁸ waterbodems (> klasse A) gelden, behalve de bovengenoemde lokale maximale waarden ook de (generieke) normen voor emissie. Dit houdt in dat de maximale emissiewaarden (L/S 10) niet mogen worden overschreden, tenzij de rekenkundig gemiddelde gehalten van de gemeten stoffen in de grond of waterbodems de emissietoetswaarden niet overschrijden.

⁷ In de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen is opgenomen dat voor niet-vrijliggende plassen die onderdeel uitmaken van grote riviersystemen, initiatiefnemer en waterbeheerder niet zijn gehouden aan voorwaarden voor nutriënten. De zandwinplas in de Bemmelse Waard is een niet-vrijliggende plas omdat het een diepe plas is die gelegen is in een oppervlaktewaterlichaam (c.q. Waal) die in beheer is bij het Rijk

⁸ gebiedseigen waterbodems: waterbodems die afkomstig zijn uit hetzelfde stroomgebied als waarin de diepe plas gelegen is. In voorliggend geval heeft het stroomgebied betrekking op de Rijn (= o.a. Rijn en IJssel).

4 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat gebiedsspecifiek beleid, waarin een verruiming van de toepassingseisen van herbruikbare grond en waterbodems voor plas Bingerden wordt geboden, wenselijk is.

Het streven is om de herinrichting van de plas Bingerden zo snel mogelijk af te ronden, zodat de natuurontwikkeling zo spoedig mogelijk op gang kan komen. Met het toepassen van klasse Industrie grond en klasse B waterbodems uit andere stroomgebieden wordt voorzien in een zo groot mogelijk aanbod. Zoals aangegeven in paragraaf 2.2.4 is bij plas Bingerden sprake van een veilige situatie voor verondiepen, waardoor verruiming van het generieke toetsingskader verantwoord mogelijk is. Omdat klasse B uit andere stroomgebieden en klasse Industrie grond veilig in plas Bingerden kan worden toegepast, is het wenselijk dit materiaal te gebruiken omdat daarmee de uitvoeringsperiode kan worden verkort.